

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ОНУ імені І.І. Мечникова
Голова вченої ради I.M. Коваль
(протокол № 10 від «30» березня 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з « 1 » березня 2020 р.
Ректор I.M. Коваль
(наказ № 88/02 від 6 березня 2020 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГІЯ

(назва освітньої програми)

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 053 Психологія

(код, назва спеціальності)

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(код, назва галузі знань)

Освітня кваліфікація доктор філософії з психології

Гарант освітньої програми:
доктор психологічних наук, професор
кафедри диференціальної і спеціальної
психології

 Кононенко О.І.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
Психологія
(назва програми)
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ІНІЦІЙОВАНО

проектною групою освітньої програми
від «12» травня 2020 р.

Гарант освітньої програми

Кононенко О.І.

СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією факультету психології та соціальної роботи

Голова

Кременчуцька М.К.

Протокол № 6 від «16» червня 2020 р.

СХВАЛЕНО

вченю радою факультету психології та соціальної роботи

Голова

Дунаєва Л.М.

Протокол № 6 від «24» червня 2020 р.

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова

Голова

В.М. Хмарський

Протокол № 5 від «25 » червня 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою Факультету психології та соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова:

Керівник робочої групи:

Кононенко О.І., доктор психологічних наук, професор кафедри диференціальної і спеціальної психології

Члени робочої групи:

Родіна Н.В. доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри диференціальної і спеціальної психології

Кірєєва З.О., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психології розвитку особистості

Чернявська Т.П. доктор психологічних наук, професор кафедри диференціальної і спеціальної психології

Литвиненко О.Д. доктор психологічних наук, професор кафедри, загальної психології та психології розвитку особистості

Кременчуцька М. К., кандидат психологічних наук, доцент кафедри диференціальної і спеціальної психології

Єлесіна М.О. – здобувач третього рівня вищої освіти(доктор філософії)

Добриніна І.В. - здобувач третього рівня вищої освіти(доктор філософії)

Колот С.О. – кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, доцент кафедри дефектології і фізичної реабілітації ПНПУ ім. К.Д. Ушинського
2. Мамічева Олена Володимирівна - доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти Донбаського державного педагогічного університету
3. Яковлев Денис Вікторович - доктор політичних наук, професор, декан факультету, політології та соціології НУ «Одеська юридична академія»
4. Луньов В.Є. – кандидат психологічних наук, доцент, дійсний член УАН, Голова ради молодих вчених Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України

Профіль освітньої програми за спеціальності 053 Психологія

1 Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова: Факультет психології та соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Спеціальність: 053 – Психологія Освітня кваліфікація: доктор філософії з психології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Психологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, Обсяг освітньої складової програми 45 кредитів ЄКТС Загальний обсяг освітньо-наукової програми – 240 кредитів ЄКТС Термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, передбачуваний термін подання на акредитацію – 2020 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень FQEHEA – третій цикл, QFLLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова(и) викладання	Мова викладання регламентується чинним законодавством України та «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» - українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-джерела постійного розміщення опису освітньої програми	http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents#gsc.tab=0
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних інноваційно спрямованих фахівців в галузі психології, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити самостійну науково-дослідницьку та практичну діяльність в галузі психології та здійснювати викладацьку роботу у закладах вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Освіта за третім (освітньо-науковим) рівнем у галузі знань

	05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія»
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-наукова, академічна</p> <p>Освітня складова програми орієнтована на вивчення наукових і теоретичних курсів, що пов'язані з реалізацією дослідницько-експериментальної роботи та підвищенням її ефективності.</p> <p>Наукова складова програми орієнтована на виконання дослідницьких завдань з психології із застосуванням загальнонаукових і психологічних методів та їх реалізацією під час роботи над дисертацією та підготовки до захисту дисертаційного дослідження.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Наукові дослідження в галузі психології, спрямовані на реалізацію та збагачення особистісно-професійного потенціалу аспірантів, здобуття ними теоретичних і практичних знань, умінь, навичок й компетентностей, необхідних для продукування нових ідей у сфері психології та методології психологічної науки, розв'язання комплексних проблем професійної, науково-дослідницької діяльності при вивчені та оволодінні методологією наукової та педагогічної діяльності та проведення власного наукового дослідження.</p> <p>Ключові слова: психологія, освітньо-наукова діяльність, науково-дослідницька діяльність, викладацька діяльність, інноваційні освітні технології, особистість, становлення особистості, самоактуалізація особистості, професійна самореалізація.</p>
Особливості програми	Особливість ОНП «Психологія» визначається спрямованістю наукових досліджень здобувачів на вивчення актуальних проблем психологічної науки та можливістю впровадити результати наукових досліджень в тренінгову, просвітницько-консультативну та психотерапевтичну практику; розвитком викладацьких компетентностей на засадах інноваційних психологічних та освітніх технологій.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу (за ДК 003:2010):</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу</p> <p>2445.1 (23667) Науковий співробітник (психологія)</p> <p>2445.1 Науковий співробітник-консультант (психологія)</p> <p>2445.2. Психолог</p>
Подальше	Здобуття наукового ступеня доктора наук. Може

навчання	продовжувати самоосвіту, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати будь-які інші форми освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Особистісно-зорієнтоване, проблемно-та практико-орієнтоване навчання. Лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота, індивідуальні консультації із викладачами і науковим керівником, підготовка індивідуальних навчально-дослідницьких робіт, інтерактивні методи навчання. Наукова складова передбачає участь у конференціях, написання статей та тез за результатами дисертаційного дослідження, педагогічна практика, залучення аспірантів до виконання програм наукових фундаментальних і прикладних досліджень кафедр факультету психології та соціальної роботи, підготовка та захист дисертаційної роботи.
Оцінювання	Методи: письмові або усні роботи, захист індивідуальних навчально-дослідних завдань. Форми: поточний, семестровий, атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, в тому числі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність виділяти, ставити та вирішувати науково-дослідницькі проблеми. ЗК 2. Здатність до застосування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації. ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні самостійні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційно-цифрових та комунікаційних технологій. ЗК 4. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності за спеціальністю. ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК 2. Здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших

	наукових розвідок із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності.
	СК 3. Здатність ініціювати та брати на себе відповідальність в інноваційних комплексних проектах місцевого (регіонального) та\або державного значення.
	СК 4. Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності.
	СК 5. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики у галузі психології.
	СК 6. Здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації на державній та іноземній мовах.
	СК 7. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

7– Програмні результати навчання

	ПРН 1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі психології, бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності на межі предметних галузей.
	ПРН 2. Знати та розуміти психологічні концепції, парадигми, теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових психологічних знань.
	ПРН 3. Знати та переосмислювати існуючі та \або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження.
	ПРН 4. Проектувати, оптимізувати та оцінювати якість освітнього процесу та освітнього середовища. Інноваціювати та вдосконалювати програми навчальних психологічних дисциплін.
	ПРН 5. Знати та розуміти різні види письмових текстів та усних виступів з наукових проблем, у тому числі вміти оформлювати результати дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.
	ПРН 6. Планувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове психологічне дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність і сприяє розв'язанню значущих наукових та соціальних проблем.
	ПРН 7. Використовувати сучасні методи пізнання, аналізувати сучасну наукову картину світу, відрізнисти

	наукове знання від поза наукового, визначати фактори, що впливають на розвиток науки.
	ПРН 8. Володіти комунікативними навичками, доступно і аргументовано представляти результати досліджень проблем психологічної теорії та практики, брати участь у фахових дискусіях.
	ПРН 9. Уміти поліогічно взаємодіяти із світовою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.
	ПРН 10. Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя.
	ПРН 11. Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації та професійної мобільності.
	ПРН 12. Здійснювати критичне осмислення видів та форм науково-дослідної роботи, критичне осмислення вимог та структури публікації наукових результатів, володіти навичками аналізу результатів досліджень та самостійної інтерпретації результатів емпіричних даних психологічного дослідження.
	ПРН 13. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
	ПРН 14. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.
	ПРН 15. Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.
	ПРН 16. Дотримуватись з опорою на закон етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних
-----------------------------	---

		працівників галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення		Забезпечення відповідно до ліцензійних умов повною мірою навчальними приміщеннями, комп'ютерними аудиторіями, спортивними залами, приміщеннями для науково-педагогічних працівників, службовими приміщеннями, бібліотекою, гуртожитками, їдальнєю та буфетами, медичними пунктами та іншими приміщеннями. Забезпечення викладання усіх дисциплін навчального плану у спеціалізованих кабінетах із дотриманням відповідних норм із застосуванням стаціонарного обладнання та устаткування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення		Навчальний процес з обов'язкових дисциплін забезпечується методичними комплексами дисциплін, що складаються з підручників, курсів лекцій, методичних розробок до семінарських та практичних занять, методичних вказівок до самостійної роботи, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для заліків, для іспитів, для тренінгів). Забезпеченість освітньої програми підготовки докторів філософії з психології відповідно до умов ліцензування та акредитації ЗВО, зокрема, наявність: науково-методичних комплексів дисциплін (у тому числі електронні версії); бібліотечного фонду фаховими, у т.ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами.
9 – Академічна мобільність		
Національна та міжнародна кредитна мобільність		Формами академічної мобільності здобувачів ступеню доктора філософії в ОНУ імені І.І. Мечникова, є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування. Національна (внутрішня) та міжнародна академічна мобільність студентів здійснюється за стипендіальними програмами та програмами обміну студентами згідно угод між ОНУ імені І.І. Мечникова та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів. Порядок організації програм академічної мобільності та порядок визнання результатів навчання учасників програм встановлюють: «Положення про порядок реалізації права

	<p>на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова», «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова».</p> <p>Одеський національний університет імені І.І. Мечникова бере участь в програмах «Еразмус+», «Еразмус Мундус». Спеціальний веб-сайт програми в ОНУ: erasmus.onu.edu.ua. Організація, координація та контроль за міжнародною академічною мобільністю покладається на Інститут міжнародної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка та прийом на навчання іноземних громадян здійснюється згідно чинного законодавства та правил прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова. Інформація щодо прийому на навчання іноземних громадян розміщена на сайті інституту міжнародної освіти. http://imo.onu.edu.ua/uk/</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1.	Філософія науки та етика науковця	4	іспит
ОК 2.	Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність	3	зalік
ОК 3.	Академічне письмо іноземною мовою	6	іспит
ОК 4.	Комунікаційні технології наукового дискурсу	3	зalік
ОК 5.	Історія, концепції та сучасні досягнення психологічної науки	4	іспит
ОК 6.	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень	4	іспит
ОКП 7.	Педагогічна (асистентська) практика	6	зalік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		30	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВБ 1.1	Педагогіка вищої школи*	3	зalік
ВБ 1.2	Психологія ефективного управління часом		
ВБ 1.3	Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності		
ВБ 1.4	Методи статистичної обробки даних		
ВБ 2.1.	Психологія вищої школи	3	зalік

ВБ 2.2.	Сучасні методи психологічних наукових досліджень		
ВБ 2.3.	Професійна орієнтація і психологічний професійний відбір		
ВБ 3.1.	Оціночні дослідження проектів та програм		
ВБ 3.2.	Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у ЗВО	3	залік
ВБ 3.3.	Психологічна гігієна і психопрофілактика в охороні психічного здоров'я та психологічного благополуччя особистості		
ВБ 4.1.	Біографічний метод в системі психологічних методів		
ВБ 4.2.	Психологія успішності особистості в бізнесі	3	залік
ВБ 4.3.	Біо-психо-соціальні детермінанти психічного здоров'я		
ВБ 5.1.	Психологічні проблеми сучасних організацій		
ВБ 5.2.	Психологія особистісного та професійного зростання	3	залік
ВБ 5.3.	Індивідуальний розвиток та детермінанти психічного здоров'я особистості		
Загальний обсяг вибіркових компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		45	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

І курс		II курс			III курс		IV курс						
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ													
Академічне письмо іноземною мовою													
Філософія науки та етика науковця Комунікаційні технології наукового дискурсу		Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність		Науково-дослідницька робота (робота над дисертаційним дослідженням)									
Історія, концепції та сучасні досягнення психологічної науки		Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень											
II. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ													
Наукова складова навчання в аспірантурі (робота над дисертаційним дослідженням)	ВБ 2 Психологія вищої школи	ВБ3 Оціночні дослідження проектів та програм	ВБ1 Педагогіка вищої школи*	ВБ4 Біографічний метод в системі психологічних методів	ВБ5 Психологічні проблеми сучасних організацій								
	Сучасні методи психологічних наукових досліджень	Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у ЗВО	Психологія ефективного управління часом	Психологія успішності особистості в бізнесі	Психологія особистісного та професійного зростання								
	Професійна орієнтація і психологічний професійний відбір	Психологічна гігієна і психопрофілактика в охороні психічного здоров'я та психологічного благополуччя особистості	Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності	Біо-психо-соціальні детермінанти психічного здоров'я	Індивідуальний розвиток та детермінанти психічного здоров'я особистості								
			Методи статистичної обробки даних										
						Педагогічна (асистентська) практика							
							Науково-дослідницька робота (робота над дисертаційним дослідженням)						
								Науково-дослідницька робота (робота над дисертаційним дослідженням)					

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 053 «Психологія» проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеню «доктор філософії» із присвоєнням кваліфікації доктор філософії з психології.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Дисертаційна робота не повинна містити академічного plagiatu, фальсифікації, фабрикації.

Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми